

SAK 14/2008

REGULERING AV FISKET ETTER UER I 2009

A) NASJONALT

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår en videreføring av reguleringsopplegget for trålfisket etter uer nord for N 62°. Fiskeridirektørens foreslår en videreføring av reguleringsopplegget for det konvensjonelle fisket etter uer nord for N 62°.

2 BIOLOGISKE TILRÅDNINGER

2.1 VANLIG UER (SEBASTES MARINUS)

2.1.1 Status

Nye og oppdaterte data har ikke endret ICES sine vurderinger. Bestanden har hatt sviktende rekruttering siden tidlig på 1990-tallet. Toktresultat og fangstrater fra trålfisket viser en klar reduksjon i forekomstene, og indikerer at bestanden nå er nær historisk lavmål. Årsklassene har vært rekordlave det siste tiåret. Bestanden er derfor svært svak. Gitt den lave produksjonen til vanlig uer, ventes denne situasjonen å vedvare i mange år.

2.1.2 Forvaltningsråd

ICES gjentar sitt råd fra i fjor om forbud mot direkte fiske etter vanlig uer i ICES områdene I og II. Stengning av områder må opprettholdes, og tillatte bifangstgrenser bør settes så lave som mulig inntil en klar økning i gytebestand og yngelforekomster kan bekreftes.

Anbefalte reguleringer i 2008: Ikke direkte fiske og lav bifangst i andre fiskerier

Anbefalte reguleringer i 2009: Ikke direkte fiske og lav bifangst i andre fiskerier.

2.2 SNABELUER (SEBASTES MENTELLA)

2.2.1 Status

Et nytt år med data for denne bestanden forandrer ikke ICES sin bestandsvurdering. Bestanden har hatt sviktende rekruttering siden 1991, og ICES vurderer bestanden til å ha redusert reproduksjonsevne. Toktresultat viser at bestanden er nær et historisk lavmål. Bare årsklassene født før 1991 kan bidra til gytebestanden i nevneverdig grad, siden de etterfølgende 15 årsklassene er svært svake. I oppvekstområdene i Barentshavet observeres det imidlertid tegn på bedre rekruttering av yngel. Det er derfor svært viktig at denne yngelen får det beste vern fra å bli tatt som bifangst i alle fiskerier, inkl. rekefisket. Dette vil sikre at de rekrutterende årsklassene får bidra så mye som mulig til gjenoppbyggingen av bestanden.

Selv om størrelse på gytebestanden er ukjent, vil bestanden av snabeluer ikke kunne gi grunnlag for et direkte fiskeri på mange år på grunn av rekrutteringssvikten siden 1991.

Det har utviklet seg et direkte fiskeri utenfor de økonomiske sonene i Norskehavet, med en klar økning av fangstene (28 458 tonn i 2006). Det gir stor grunn til bekymring. Fra og med 2007 har Den nordøstatlantiske fiskerikommisjonen (NEAFC) kuttet ned på dette fiskeriet ved å sette en årlig kvote som kan fiskes i et kappfiskeri (olympisk fiske) i internasjonalt farvann (15 500 tonn i 2007 og 14 500 tonn i 2008)

For å kunne verifisere en eventuell økning i gytebestanden, er det nødvendig at hele utbredelsesområdet av voksen snabeluer i ICES områdene I og II blir kartlagt, både den snabelueren som står ved bunnen og den som er pelagisk. Forskningstokt må planlegges og utformes slik at mulige vandringer til fisken blir tatt høyde for.

2.2.2 Forvaltningsråd

ICES gjentar sitt råd fra i fjor og tilrår forbud mot direkte trålfiske etter snabeluer i ICES områdene I og II. Stenging av områder må opprettholdes, og tillatte bifangstgrenser bør settes så lave som mulig inntil en klar økning i gytebestand og yngelforekomster kan bekreftes.

Anbefalt reguleringer i 2008: Vern av yngel, ikke direkte trålfiske og lav bifangst i andre fiskerier.

Anbefalte reguleringer i 2009: Vern av yngel, ikke direkte trålfiske og lav bifangst i andre fiskerier.

3 REGULERING AV TRÅLFISKET ETTER UER NORD FOR N 62°

3.1 FISKET MED STORMASKET TRÅL

For fisket med trål ble det med virkning fra 1. januar 1997 iverksatt reguleringstiltak som reflekterte den bekymringsfulle bestandssituasjonen for snabeluer (*sebastes mentella*).

Hovedmålsettingen var å redusere fisket av snabeluer så mye som praktisk mulig. En forutsetning for å få dette til var at reguleringene gjaldt all uer slik at en unngikk problemene med riktig identifisering av uerart. Samtidig hadde reguleringene som mål å "treffe" snabelueren, og i så liten grad som mulig vanlig uer. Videre ble det vektlagt at vernetiltaket for snabeluer i minst mulig utstrekning skulle ramme fisket etter andre arter.

På denne bakgrunn ble det i 1997 satt forbud mot et direkte fiske etter uer i fiskevernsonen ved Svalbard og i Norges økonomiske sone nord og vest for rette linjer mellom følgende punkter:

- A) N 70°00' E 05°21' (ved NØS ytre grense)
- B) N 70°00' E 17°30'
- C) N 73°30' E 18°00'
- D) N 73°30' E 35°56' (ved NØS ytre grense)

Ved fiske etter andre fiskeslag i forbudsområdet var det adgang til å ha inntil 25 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

For ytterligere å redusere fangsten av snabeluer, ble det med virkning fra 1. mars 2000 i tillegg iverksatt stengning av følgende to områder i Norges økonomiske sone med totalforbud mot å fiske med stormasket trål:

Område 1: Et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 66° 30' Ø 06° 59'
2. N 66° 21' Ø 06° 44'
3. N 65° 43' Ø 06° 00'
4. N 65° 20' Ø 06° 00'
5. N 65° 20' Ø 05° 30'
6. N 66° 00' Ø 05° 30'
7. N 66° 30' Ø 06° 34,27' herifra i rett linje til pkt. 1.

Område 2: Et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 62° 36' Ø 03° 00'
2. N 62° 10' Ø 01° 15' (ved NØS ytre grense)
3. N 62° 40' Ø 00° 52' (ved NØS ytre grense)
4. N 63° 00' Ø 03° 00' herifra rett linje mot sør til pkt. 1.

For å gi snabelueren et styrket vern ble Område 1 utvidet med virkning fra 1. januar 2002 til å gjelde et område avgrenset av rette linjer mellom følgende posisjoner:

1. N 66° 30' Ø 06° 59'
2. N 66° 21' Ø 06° 44'
3. N 65° 43' Ø 06° 00'
4. N 65° 20' Ø 06° 00'
5. N 65° 20' Ø 05° 30'
6. N 66° 00' Ø 05° 30'
7. N 66° 30' Ø 06° 34,27'
8. N 67° 10' Ø 08° 00'
9. N 67° 10' Ø 08° 35'
10. N 67° 00' Ø 08° 18'
11. N 66° 50' Ø 08° 09' herifra i rett linje til pkt. 1.

Med virkning fra 1. januar 2003 ble forbudet mot et direkte fiske etter uer (vanlig uer og snabeluer) med trål utvidet til å gjelde i hele Norges økonomiske sone nord for N 62°. Samtidig ble tillatt bifangst redusert til 20 %. Fra 1. januar 2005 ble tillatt bifangst ytterligere redusert til 15 %.

I forbindelse med inngåelse av kvoteavtalen mellom Norge og Russland for 2009 drøftet partene bestandssituasjonen for uer, og bemerket at det finnes flere sterke årsklasser i bestanden. Partene var enige om at det er viktig å fortsette samme reguleringstiltak som for 2008 til disse bestandene igjen er oppe på akseptabelt nivå. Partene var videre enige om at ved fiske etter andre fiskeslag er det tillatt å ha inntil 15 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

Fiskeridirektøren foreslår at forbudet mot et direkte fiske etter uer (vanlig uer og snabeluer) med stormasket trål nord for N 62° videreføres i 2009.

Fiskeridirektøren foreslår at bifangstordningen videreføres slik at det i fisket med stormasket trål blir tillatt å ha inntil 15 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing.

3.2 INNBLANDING AV UER I TRÅLFISKE ETTER REKER

I kvoteforhandlingene mellom Norge og Russland for 2006 ble tillatt innblanding av ueryngel i rekefisket redusert fra 10 til 3 yngel pr. 10 kg reker. Utøvelsesforskriften ble endret i samsvar med dette med virkning fra 1. januar 2006. Dette er videreført i kvoteavtalen for 2009.

3.3 BIFANGST AV UER I TRÅLFISKE ETTER VASSILD OG KOLMULE

De to områdene som er stengt for fiske med stormasket trål er i utgangspunktet også stengt for fiske etter vassild og kolmule med småmasket trål. Fartøy med vassildtråltillatelse kan imidlertid fiske etter vassild innenfor de stengte områdene med flytetrål i perioden 1. mars til og med 31. mai. Fartøy som fisker vassild innenfor de stengte områdene har ikke adgang til å ta uer som bifangst. Ved fiske etter vassild innenfor de stengte områdene er det tillatt å ta kolmule som bifangst.

Ved fiske etter vassild utenfor de stengte områdene nord for N 62° ble det med virkning fra 1. januar 2004 åpnet opp for en bifangstادgang på 5% uer av hensyn til behovet for uunngåelig bifangst og av hensyn til en klart definert grense for en slik bifangstادgang.

Fiskeridirektøren foreslår at gjeldende reguleringsopplegg for fiske med småmasket trål etter vassild og kolmule som er fastsatt for å beskytte fangst av uer, videreføres.

4 REGULERING AV KYSTFISKET ETTER UER NORD FOR N 62°

4.1 INNLEDNING

Spørsmålet om regulering av kystfisket etter uer nord for N 62° ble behandlet av en egen arbeidsgruppe som avgav innstilling 21. november 2003. Saken ble lagt frem for Reguleringsrådet som sak 16/03 den 2. desember 2003. Reguleringsrådet tilrådte at innstillingen ble sendt ut på ordinær høring.

Fiskeridirektoratet foreslo på bakgrunn av arbeidsgruppens innstilling og høringsinstansenes merknader følgende tiltak for regulering av kystfisket etter uer nord for N 62°:

Det innføres en fredning av uer i yngleperioden i tidsrommet 1. april til og med 6. juni samt en fiskestopp i perioden 1. august til og med 31. august.

- I de periodene fisket er stoppet gis det anledning til å ha inntil 10 % bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten av uer avregnes pr. uke.
- Det fastsettes et generelt minstemål for vanlig uer på 32cm og det gis

anledning til å ha inntil 10 % uer i antall under minstemål.

- Med virkning fra 1. januar 2006 fastsettes det forbud mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskestørrelse enn 120mm (60mm halvmaske).

Den 14. april 2004 ble det gjennom endring av forskrift av 10. oktober 1989 om maskevidde, bifangst, fredningstid og minstemål m.v. ved fangst av fisk og sild iverksatt følgende tiltak for regulering av kystfisket etter uer nord for N 62° :

- Det innføres en fredning av uer i yngleperioden i tidsrommet 1. mai til og med 31. mai
- I fredningsperioden gis det anledning til å ha inntil 20 % bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten av uer avregnes pr. uke.
- Det fastsettes et generelt minstemål for vanlig uer på 32cm og det gis anledning til å ha inntil 10 % uer i antall under minstemål.
- Med virkning fra 1. januar 2006 fastsettes det forbud mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskestørrelse enn 120mm (60mm halvmaske).

I 2005 ble tillatt bifangst redusert fra 20 % til 15 % i samsvar med reduksjonen i bifangstadgangen for trålerne.

Fredningsperioden ble for 2005 utvidet til å gjelde i tidsrommet 20. april til og med 19. juni. For 2006 ble fredningstiden utvidet til å gjelde i tidsrommene 1. april til og med 31. mai og 1. september til og med 30. september.

For 2007 ble fredningstiden ytterligere utvidet til å gjelde i tidsrommene 1. mars til og med 30. juni og 1. september til og med 30. september. For 2007 ble fartøy under 11 meter som fisker med juksa unntatt fra fredningsperioden.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over norsk fiske etter uer nord for N 62° i perioden 2001-2008. Fangsttallene omfatter både snabeluer og vanlig uer.

Tabell 1: Fangst av vanlig uer og snabeluer nord for N 62°.

År	Konvensjonelle redskaper	Trål		SUM	
	Alt antatt som vanlig uer	Vanlig uer og snabeluer	Herav: Vanlig uer ³	Vanlig uer	Sum begge arter
2001	6 478	16 593	2 677	9 155	23 071
2002	5 588	5 125	2152	7 740	10 713
2003	5 563	2 500	1 210	6 773	8 063
2004	4 462	3 146	1 375	5 839	7 608
2005	4 067	3 778	1 760	5 827	7 845
2006	3 638	7 307	4 680	8 318	10 945
2007 ¹	3 291	5 541	3 108	6 399	8 832
2008 ²	3 338	5 724	9 062

Kilde: Sluttseddelstatistikk.

¹ Foreløpige tall.

² Tall pr. 7. november 2008. Omfatter fiske i NØS.

³ Beregnet av HI

4.2 FREDNINGSPERIODER

ICES tilrår som nevnt samme forvaltningsråd for 2009 som for 2008.

Siden arbeidsgruppen for regulering av kystfisket for uer la fram sin innstilling i september 2003 har det i samsvar med tilrådning fra ICES og Havforskningsinstituttet vært innført gradvis strengere reguleringstiltak i kystfisket. Et viktig tiltak har vært innføringen av fredningsperioder. Disse er blitt gradvis utvidet siden innføringen i 2004.

Det er nå forbudt å fiske uer med konvensjonelle redskap nord for N 62° i mars, april, mai, juni og september. Forbudet gjelder ikke for fartøy under 11 meter som fisker med juksa.

Anbefalingen fra ICES og Havforskningsinstituttet tilsier en fortsatt utvidelse av fredningen. Det må derfor påregnes ytterligere utvidelse av fredningen dersom det viser seg at tiltakene over tid viser seg ikke å ha den positive effekt på bestandsutviklingen.

Fiskeridirektøren foreslår at gjeldene fredningsperioder videreføres. Det samme gjelder unntaket for fartøy under 11 meter som fisker med juksa.

4.3 BIFANGST

Arbeidsgruppen var enig om at det i fredningsperiodene gis anledning til å ha inntil 10 % bifangst av uer ved fiske etter andre arter. Bifangsten avregnes per uke.

Fiskeri- og kystdepartementet har fastsatt bifangstprosenten for kystfisket tilsvarende samme prosentandel som for trålerne, med unntak for inneværende år, der bifangstprosenten for kystfisket er satt til 20 %. I henhold til kvoteavtalen mellom Norge og Russland er bifangstprosenten for trålerne i 2009 fastsatt til 15 %.

Fiskeridirektøren foreslår at det i fiske med konvensjonelle redskaper nord for N 62° i fredningsperiodene er tillatt å ha inntil 15 % bifangst av uer. Bifangsten avregnes per uke.

4.4 MASKEVIDDE I GARN

Forbudet mot å bruke garn i fisket etter uer med mindre maskevidde enn 120mm (60mm halvmaske) ble iverksatt 1. januar 2006.

4.5 MINSTEMÅL

Minstemålet på vanlig uer er 32cm. Norges Kystfiskarlag foreslår at minstemålet økes til 35cm og at maskeviddebestemmelsene for trål og garn reguleres i tråd med fastsatt minstemål.

Arbeidsgruppen som i 2003 tilrådte at det ble innført minstemål på uer gav følgende vurdering av minstemålets størrelse:

”Et minstemål på 35-37cm ville vært et optimalt biologisk minstemål fordi da ville med stor sikkerhet bare kjønnsmoden fisk ha blitt beskattet. Gjeldende maskevidde for trål er som kjent

135 millimeter, som korresponderer med et minstemål på 32cm. Et større minstemål enn 32cm vil dermed kunne skape problemer for utøvelsen av konsumtrålfisket nord for N 62°, men kan også få negative konsekvenser for fisket med juksa, som tidvis kan ha til dels betydelige innslag av mindre uer i fangstene.

Av hensyn til trålfisket og kystfisket med juksa vil arbeidsgruppen foreslå at det fastsettes et minstemål på 32cm. Et minstemål på 32cm vil etter arbeidsgruppens oppfatning i tilstrekkelig grad verne uer som ikke er kjønnsmoden.”

Fiskeridirektøren foreslår at minstemålet på 32cm videreføres.

SAK 14/2008

B) INTERNASJONALT FARVANN I ICES-STATISTIKKOMRÅDER I OG II (SMUTTHAVET)

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektoratet foreslår en videreføring av reguleringsopplegget for fisket etter snabeluer (*Sebastes mentella*) i internasjonalt farvann i ICES-statistikkområder I og II. Dette er en oppfølging av vedtak fattet av årsmøtet i NEAFC 2008.

2 GENERELT

Det har utviklet seg et større fiske etter snabeluer i internasjonalt farvann i ICES statistikkområder I og II, hvor også norske fartøy har deltatt. I fra 2004 til 2006 økte fangstene fra 1 500 tonn til 29 000 tusen tonn i 2006. NEAFC begynte å regulere dette fisket i 2007, ved å sette en maksimalkvote på 15 500 tonn, og i 2008 ble den redusert til 14 500 tonn. Fangstene ble hhv. 13 466 tonn og 9 171 tonn.¹ For 2009 blir totalkvoten 10 500 tonn og kan bli fisket i perioden 15. august til 15. november. Havforskningsinstituttet viser til at denne ueren tilhører den nordøstarktiske bestanden av *Sebastes mentella*. Dette er således den samme bestanden som norske myndigheter har iverksatt strenge regulerings tiltak for i Norges økonomiske sone og i fiskevernsonen ved Svalbard.

3 FISKET I 2007

På ekstraordinært årsmøtet i 2007 vedtok NEAFC at det ble åpnet for fiske etter pelagisk uer i det aktuelle området innenfor en totalkvote på 15.500 tonn i perioden 1. september – 15. november. Fisket var regulert som et olympisk fiske blant alle medlemsland i NEAFC.

Fisket ble stoppet 18. september 2007. Stoppgrunnlaget var innrapportert fangst og delvis beregnede kvanta. Innrapporterte kvanta til NEAFC viser at det til sammen er fisket 14.583 tonn av norske og utenlandske fartøy. Sluttdata fra NEAFC viser imidlertid at 13. 466 tonn ble tatt. Av dette kvantum har norske fartøy fisket 1.813 tonn.

Deltakervilkårene er i reguleringsforskriften definert som norske fartøy som i 2006 deltok i fisket etter pelagisk uer (*Sebastes mentella*) utenfor noen stats jurisdiksjon.

¹ Jf. informasjon fra NEAFC.

4 FISKET I 2008

På årsmøtet i november 2007 gikk NEAFC inn for å videreføre forbudet mot fiske etter pelagisk uer. På samme måte som for 2007 var det likevel enighet om å åpne for et begrenset fiske i perioden 1. september – 15. november innenfor et totalkvantum på 14.500 tonn. I fiske etter andre arter har det vært tillatt med 1 % bifangst av uer i vekt i de enkelte fangster og ved landing. Vilkåret for deltakelse i årets fiske var at fartøyene måtte ha hatt tilsvarende adgang i 2007.

I 2008 har to norske fartøy har fisket 291 tonn uer i internasjonalt farvann i ICES-område IIa.

5 FISKET I 2009

På årsmøtet i NEAFC 10. – 14. november var det enighet om å videreføre begrensingene i fisket etter uer i 2009. Det åpnes derfor for et begrenset fiske etter *Sebastes mentella* i perioden 15. august – 15. november innenfor en totalkvote på 10.500 tonn. Tilsvarende som for inneværende år blir adgangen til bifangst ved fiske etter andre arter begrenset til 1 % i vekt av de enkelte fangster og ved landing. Det ble lagt til grunn at deltakelse i fisket begrenses til fartøy som tidligere har hatt adgang til å delta i dette fisket.

Det var enighet om at det legges til grunn omregningsfaktor på 1.70 for sløyd og hodekappet (inkludert "Japankutt") *Sebastes mentella*, fisket i ICES-statistikkområde I og II.

Fiskeridirektøren legger til grunn at det i samsvar med vedtak i NEAFC blir forbudt å drive fiske etter pelagisk uer (*Sebastes mentella*) i internasjonalt farvann i ICES- statistikkområder I og II i perioden 1. januar til og med 14. august og fra 16. november til og med 31. desember 2009.

Det åpnes for fiske etter pelagisk uer (*Sebastes mentella*) innenfor et kvantum på 10. 500 tonn i perioden 15. august – 15. september. Fisket vil bli stoppet når totalkvoten beregnes tatt.

Fiskeridirektøren foreslår at deltakelse i fisket begrenses til fartøy som i 2008 hadde adgang til å delta i fisket etter pelagisk uer (*Sebastes mentella*)

SAK 14/2008

C) IRMINGERHAVET

1 SAMMENDRAG

Fiskeridirektøren foreslår at når det blir åpnet for et fiske etter uer (*Sebastes mentella*) i dette området, vil fisket bli regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten. Dette er en videreføring av tidligere års reguleringer.

2 GENERELT

Norske fartøy har også adgang til å fiske uer (*Sebastes mentella*) på fastsatte kvoter i ICES-statistikkområder XII og XIV (NEAFC-område) og i alle NAFO-områder utenfor noen stats jurisdiksjon (internasjonalt farvann). I tillegg blir Norge gjennom de bilaterale kvoteavtalene med EU og Grønland tildelt kvoter av uer i grønlandske farvann. Fisket i disse områdene avvikles som et fritt fiske innenfor totalkvotene.

3 FISKET I PERIODEN 2006 - 2008

Tabellen nedenfor viser kvoter og oppfisket kvantum fra 2006 – 2008. Fisket har vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvotene.

Tabell 1: Kvoter og oppfisket kvantum i perioden 2006 - 2008

Kvote fra:	2006			2007			2008		
	Kvoter	Fangst	Rest- /overfiske	Kvoter	Fangst	Rest- /overfiske	Kvoter	Fangst	Rest- /overfiske
NEAFC	2231			1645			1691		
GRØNLAND	600			442			700		
EU ¹	1750			1750			1750		
Sum	4581	5724	-1143	3837	4 346	-509	4141	486	3655

Kilde: Rapportert fangst

¹ Halve kvoten tildelt Norge av EU i Grønlands fiskerisone kan fiskes i internasjonalt farvann

4 FISKET I 2009

Kyststatene er ikke blitt enige om en forvaltningsplan som kan legges frem i NEAFC. Det vil imidlertid bli arbeidet med et forslag til en slik plan, som vil bli drøftet på et møte med samtlige parter i NEAFC i perioden 9. – 11. februar 2009. Under henvisning til at det ikke

foreligger omforent forvaltningsplan for uer (*Sebastes mentella*) i Irmingerhavet, var det enighet om å ikke åpne for et fiske i dette området før 1. april.

Fiskeridirektøren foreslår at når det blir åpnet for et fiske etter uer (*Sebastes mentella*) i dette området, vil fisket bli regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten.